

ЗВІТ

ректора Національного університету «Одеська морська академія»
Міюсова Михайла Валентиновича про виконання умов контракту
з Міністерством освіти і науки України у 2022 році

Відповідно до умов контракту зобов'язання перед Міністерством освіти і науки України та колективом університету ректором виконано.

Забезпечення навчального процесу в умовах воєнного часу. Освітній процес провадиться в університеті відповідно до Закону України «Про вищу освіту», стандартів вищої освіти, вимог Міжнародної конвенції про підготовку і дипломування моряків та несення вахти 1978 року, з поправками (Конвенція ПДНВ) та на основі системи внутрішнього забезпечення якості.

Система управління якістю Національного університету «Одеська морська академія» (НУ «ОМА») є перевіреною та відповідає вимогам стандартів: на освітню діяльність за різними освітніми і науковими рівнями вищої освіти; методичну, наукову, науково-технічну та інноваційну діяльність; практичну підготовку моряків та сприяння працевлаштуванню випускників. Це підтверджено органом акредитації ТОВ «Бюро Верітас Сертифікейшн Україна». Крім університету в цілому, повторний сертифікаційний аудит пройшли навчальні центри університету: Інститут післядипломної освіти «Центр підготовки та атестації плавскладу», Навчально-тренувальний центр «Вживання в екстремальних умовах на морі», Навчально-тренувальний центр ГМЗЛБ. Аудит завершився 19 серпня 2022 р. Отримано сертифікат відповідності системи управління університету згідно з ДСТУ ISO 9001:2015 (ISO 9001:2015, IDT), дійсний до 17 липня 2025 р.

Організація навчального процесу та атестація випускників в умовах військового часу має враховувати ситуацію, що склалася, проблеми з постачанням електроенергії, забезпеченням якісним інтернетом, введенням комендантської години, неодноразовим оголошенням повітряної тривоги протягом доби. З перших днів війни навчальний процес частково було переведено в онлайн-режим. Добре, що досвід роботи у дистанційному режимі університет отримав в результаті роботи в період пандемії коронавірусу. В університеті впроваджено скорегований графік навчального процесу з урахуванням фактичної присутності в Україні та в Одесі курсантів різних років навчання. Запроваджено комбіновану систему проведення занять, яка передбачає періоди для проведення лабораторних та тренажерних занять з фізичною присутністю курсантів та періоди проведення лекційних та окремих практичних

занять у дистанційному режимі. Випускникам було надано можливість проходження випускної атестації у дистанційному режимі. Це стосується також проведення спільного засідання з державною екзаменаційною комісією для присвоєння випускникам звання особи командного складу морських суден відповідно до вимог Конвенції ПДНВ.

На жаль, системні порушення працездатності систем електропостачання, багатогодинне відключення електрики, інтернету та мобільного зв'язку внаслідок масових ракетних обстрілів об'єктів енергетичної інфраструктури іноді призводять до тимчасового припинення освітнього процесу.

Ректоратом та вченою радою університету було ухвалено рішення про відновлення навчального процесу у звичайному режимі з 1 вересня. З цією метою було забезпечено розблокування 3 та 4 навчальних корпусів та екіпажу (гуртожитків). Проведено ремонтні роботи у підвалах навчальних корпусів та екіпажу, їх оснащення з метою створення тимчасових укриттів відповідно до вимог, які пред'являються Обласною державною військовою адміністрацією, Міністерством внутрішніх справ та Державною службою з надзвичайних ситуацій. Отримано 6 дозволів на тимчасові укриття у 4 будівлях навчальних корпусів та 2 будівлях на території екіпажу.

Діяльність Азовського морського інституту. У найважчому становищі з перших днів війни опинився Маріуполь та Азовський морський інститут (АМІ) нашого університету. Завдяки мужності та героїзму захисників Маріуполя протягом кількох місяців блокади ворогові не вдалося взяти місто. На жаль, сьогодні Маріуполь тимчасово окупований та практично повністю зруйнований. Частина студентів та співробітників змогла у найважчих умовах виїхати на територію, підконтрольну Україні. Наказом Міністерства освіти і науки України від 15 квітня 2022 р. № 339 Азовський морський інститут було тимчасово переміщено з міста Маріуполь до міста Одеса та розташоване на базі університету. Навчання студентів Азовського морського інституту навесні цього року проводилося з використанням дистанційних технологій у базовому закладі в Одесі та Дунайському інституті в Ізмаїлі на умовах академічної мобільності. 9 вересні 2022 р. було видано наказ Міністерства освіти і науки України № 806 про перерозподіл місць державного замовлення та переведення курсантів-бюджетників з Азовського морського інституту до базового закладу Національного університету «Одеська морська академія». В результаті, студенти та курсанти, як бюджетники, так і контрактники, які вийшли на зв'язок, були переведені на навчання до Одеси та Ізмаїлу. На жаль, представникам АМІ не вдалося вивезти з Маріуполя відповідну документацію, тому її насилу доводиться відновлювати. В Одесі всі організаційні питання, що стосуються студентів, науково-педагогічного персоналу та інших працівників, за допомогою

керівництва університету, вирішують представники АМІ, які переїхали до Одеси. АМІ НУ «ОМА» здійснює в основному функції адміністрування навчання наявного контингенту здобувачів та адміністративно-господарські функції. У штаті АМІ НУ «ОМА» наразі працюють всього 6 осіб.

Станом на 1 січня 2022 року контингент здобувачів вищої освіти АМІ НУ «ОМА» складав 853 особи. Після переміщення АМІ НУ «ОМА» до м. Одеса контингент здобувачів вищої освіти в ЄДЕБО (станом на 29.12.22 р.) становить 534 особи (149 денної форми, 385 заочної форми навчання). Ця кількість включає в себе здобувачів: які навчаються в Дунайському інституті університету на умовах академічної мобільності (165 осіб); які перервали навчання (100 осіб); решту з невизначеним статусом (269 осіб), в основному – студенти заочної форми навчання, з якими продовжується дистанційна робота. Зменшення контингенту у порівнянні зі станом на 01.01.2022 р. на 319 осіб, у тому числі: відраховано – 46 осіб; випущено у січні 2022 р. – 19 осіб; випущено у червні 2022 р. – 75 осіб; переведено до базового закладу НУ «ОМА» – 179 осіб; направлено до Дунайського інституту на умовах академічної мобільності: за денною формою навчання – 47 осіб; за заочною формою навчання – 118 осіб; у грудні 2022 р. переведено на навчання за рахунок коштів державного бюджету 12 осіб, здійснюється її переведення до базового закладу.

Робота у робочих групах центральних органів виконавчої влади. Представники університету взяли участь у роботі міжвідомчої робочої групи щодо вдосконалення нормативно-правових актів з питань підготовки моряків відповідно до законодавства про освіту (наказ МІУ від 16.11.2020 № 787), регулярно надавали консультації та пропозиції щодо проекту нової редакції Положення про звання осіб командного складу морських суден та порядок їх присвоєння. Робоча група з розроблення заходів щодо забезпечення відповідності Національної рамки кваліфікацій критеріям Європейської рамки кваліфікацій навчання впродовж життя та критеріям Рамки кваліфікацій Європейського простору вищої освіти, підготовки і оприлюднення звіту про самосертифікації (створена наказом МОН від 24.12.2020 р. № 1554) – регулярна участь у онлайн заходах, спрямованих на визнання на європейському рівні відповідності Національної рамки кваліфікацій Рамці кваліфікацій Європейського простору вищої освіти та Європейській рамці кваліфікацій.

У складі Національної команди експертів з реформування вищої освіти (діяльність Національної команди координується Виконавчим агентством з освіти та культури Європейської Комісії) проректор Захарченко В.М. взяв участь у заходах: вебінарі Національного агентства із забезпечення якості вищої освіти “Sharing achievements and challenges. Issue at time: Quality Assurance” (Поширюємо досягнення та виклики. Проблема часу: Забезпечення якості), 21

липня 2022 р. (онлайн); Круглому столі «Вища освіта в плані відновлення України: методологічний аспект», 18 серпня 2022 р. (онлайн). Внесені зауваження та пропозиції до проекту Закону України «Про внесення змін до деяких законів України», в частині змін до Закону України «Про вищу освіту» (щодо розвитку індивідуальних освітніх траєкторій у вищій освіті), листопад – грудень 2022 р.

Ліцензування та акредитація. Переоформлено ліцензію на провадження освітньої діяльності та сертифікати про акредитацію освітніх програм у зв'язку зі зміною назви спеціальності 271 Річковий та морський транспорт на Морський та внутрішній водний транспорт на рівні фахової передвищої освіти (для фахових коледжів), першому (бакалаврському), другому (магістерському) та третьому (освітньо-науковому) рівнях вищої освіти (у тому числі, для відокремлених структурних підрозділів). Розширено ліцензію на першому (бакалаврському) рівні вищої освіти для Дунайського інституту НУ «ОМА» за спеціальністю 271 Морський та внутрішній водний транспорт, спеціалізацією 271.02 Управління судновими технічними системами та комплексами на 50 місць. Отримано ліцензію на освітню діяльність на рівні фахової передвищої освіти (спеціальність 073 Менеджмент) для Дунайського фахового коледжу, 120 місць. Сформовано та надіслано до МОН пропозиції до проекту постанови КМУ «Про особливості ліцензування освітньої діяльності у сфері вищої освіти за освітніми програмами, що передбачають присвоєння професійних кваліфікацій для доступу до професій, для яких запроваджено додаткове регулювання» в частині, що стосується спеціальності 271 «Морський та внутрішній водний транспорт».

Проблеми організації плавальний практики курсантів. З початком військової агресії РФ проти України університет зіткнувся з комплексом проблем, пов'язаних з організацією практичної підготовки курсантів.

По-перше, повністю були заблоковані морські порти України, що виключило можливість проведення практичної підготовки курсантів на суднах портового флоту та начальному вітрильному судні (НВС) університету «Дружба». Крім того, відповідно до наказу МОН України 19.01.2022 № 38, протягом липня цього року НВС «Дружба» було передано на баланс Міністерства оборони України та зараховано до складу Військово-Морських Сил Збройних Сил України. Керівництвом університету у вересні цього року після початку дії так званої «зернової угоди» отримано згоду Адміністрації морських портів України та Одеської обласної військової адміністрації на проведення практичної підготовки курсантів на суднах портового флоту Одеського морського торгового порту.

По-друге, у зв'язку з введенням в Україні воєнного стану було обмежене право чоловікам віком від 18 до 60 років перетинати державний кордон. На основі угод університету з іноземними закладами вищої освіти невеликі групи курсантів було направлено на навчання на умовах академічної мобільності до морських закладів вищої освіти Румунії, Хорватії та Литви. Університетом було підготовлено декілька звернень до органів влади щодо проблеми практичної підготовки курсантів на суднах. У вересні проблему було вирішено, постановою Кабінету Міністрів України від 02.09.2022 року № 992 було врегульовано порядок перетину державного кордону курсантами, яких направлено в іноземні компанії для проходження практичної підготовки на суднах. Університетом у короткий термін було узгоджено всі організаційні питання з Державною прикордонною службою України та Обласним територіальним центром комплектування та соціальної політики, що надало можливість курсантам, які раніше отримали відстрочку від призова на час навчання, виїхати за кордон. Додаткові проблеми виникли у курсантів 1-2 років навчання, у тому числі, магістрів, які не отримали відстрочку від призову тому, що призов було скасовано на період військового стану. Це питання також було врегульовано. Протягом вересня-грудня цього року біля 200 курсантів плавальних спеціальностей було відправлено на практику в іноземні компанії.

Незважаючи на обмеження, завдяки нашим партнерам, які організували відправку курсантів на практику за кордон на судна та повернення їх на Батьківщину, було забезпечено виконання програм практичної підготовки. Протягом року плавальну практику на суднах 96 іноземних компаній пройшли 416 курсантів денної форми навчання базового закладу. Всі іноземні компанії, з якими укладено угоди, беруть на себе витрати, що пов'язані з забезпеченням плавальної практики курсантів, у тому числі на: авіа перельоти та інші транспортні витрати до місця посадки на судно та назад, харчування, страхування, добові, керівництво практичною підготовкою на борту судна та інші. Іноземні судноплавні та кріюїнгві компанії зацікавлені в постійному підвищенні рівня підготовки курсантів НУ «ОМА».

Кадрові проблеми. Відповідно до вимог Закону України «Про вищу освіту» та Положення про оцінювання якості науково-педагогічних та педагогічних працівників університету здійснюється щорічне оцінювання якості науково-педагогічного (НПП) та педагогічного персоналу (ПП), зокрема складено загальний рейтинг НПП та ПП університету, список 10 % викладачів з найкращими показниками оприлюднюється на офіційному веб-сайті НУ «ОМА», де також розміщуються рейтингові списки здобувачів освіти всіх спеціальностей академії. Підвищення кваліфікації науково-педагогічних працівників університету проводиться не рідше одного разу на п'ять років та є обов'язковим. За 2022 рік підвищення кваліфікації (стажування) пройшли 182 (2021 р. – 283)

науково-педагогічних і педагогічних працівники університету, у тому числі, в базовому закладі: стажування на морських суднах – 5 осіб (2021 р. – 16), стажування у ЗВО, установах, організаціях тощо – 58 (2021 р. – 23). Успішно продовжується проєкт переведення викладання на англійську мову для курсантів окремих груп інституту навігації та інституту інженерії.

У 2022 році МОН України **надано вчені звання науково-педагогічному персоналу** університету: професора – Желяскову В.Я., Бурмаці І.О., Ворохобіну І.І., Кривоносову В.Є., Николаєвій Г.В., Сагіну С.В.; доцента – Заблоцькому Ю.В., Сваричевській А.П., Сандлеру А.К., Гілці У.Л., Даниленку Д.В., Тірон-Воробйовій Н.Б., Черкас О.А., Мазур О.М., Костирі О.В.

У 2022 році освітян університету було **нагороджено**: нагрудним знаком МОН «Відмінник освіти»: Ярмоленко Марію, почесною грамотою МОН – Чимшира Валентина; грамотою МОН: Будашко Віталія, Биковець Наталю, Даниленко Олександра, Желяскова Василя, Маслова Ігора, Смирнову Ірину, Тарасенко Тетяну; подякою МОН: Заложа Віталія; Коротченкова Миколу, Найдьонова Андрія, Тимофєєву Оксану, Черкас Олену.

Кадрова проблема є найбільш актуальною. Незважаючи на те, що скорочення контингенту призводить до скорочення чисельності посад науково-педагогічних працівників, університету потрібні викладачі спеціальних кафедр, які мають досвід практичної роботи на суднах та наукові ступені та звання одночасно. З початком війни ситуація суттєво ускладнилась: більшість викладачів, які поєднували роботу в університеті з роботою у морі, звільнились. На жаль, практично відсутня мотивація для залучення молодих талановитих випускників до аспірантури та викладацької роботи. Протягом року вперше за багато років адміністрація університету була вимушена провести скорочення штатів не тільки науково-педагогічного, але й навчально-допоміжного та адміністративно-господарчого персоналу всього на 226,5 штатних одиниць (22%). Скорочення штату було обумовлене суттєвим зменшенням контингенту осіб, які навчаються, зміною системи фінансування закладів вищої освіти відповідно до постанови Кабінету Міністрів України від 24 грудня 2019 року №1146 «Про розподіл видатків державного бюджету між закладами вищої освіти на основі показників їх освітньої, наукової та міжнародної діяльності», рекомендацією МОН України привести штатний розпис до вимог наказу МОН України № 26 від 11.01.2014 «Про затвердження Типових штатних нормативів вищих навчальних закладів III-IV рівнів акредитації» (зараз не є чинним). На жаль, ці документи не враховують специфіку роботи університету, пов'язану зі статусом курсанта, організацією харчування курсантів, наявністю організаційно-стройового відділу та навчального судна для забезпечення плавальної практики курсантів. Протягом року адміністрація була вимушена надавати співробітникам відпустки без збереження заробітної плати та вводити в окремих підрозділах

режим простою (спортивний комплекс, клуб, служба охорони, медичний центр та інші).

Міжнародна діяльність. З початку 2022 року підписано Меморандуми про співробітництво з Морським університетом м. Констанца (Румунія), Університетом м. Спліт, Факультет морських наук (Хорватія), Литовською морською академією (Клайпеда, Литва) та Батумською державною морською академією (Грузія) з метою зміцнення співробітництва й розширення зв'язків у галузі освіти та наукових досліджень між університетами на підставі принципів рівності, взаємної вигоди та ефективності.

У вересні 2022 року планувалось проведення Міжнародної конференції Міжнародної асоціації морських лекторів (IMLA). Але у зв'язку з початком бойових дій на території України Виконавчий комітет IMLA на протязі 2022 року (1 березня, 13 липня, 10 серпня, 6-7 грудня) провів декілька засідань, де обговорювались питання проведення конференції IMLA-28. У всіх онлайн засіданнях Виконавчого комітету IMLA брав участь доцент Кар'янський С.А., член Виконавчого комітету Міжнародної конференції по використанню тренажерів машинного відділення (ICERS). Проведення конференції IMLA 28 на базі НУ «ОМА» було скасовано у зв'язку з подіями в Україні. Члени міжнародного виконавчого комітету IMLA підтримали пропозицію НУ «ОМА» провести IMLA 28 на базі Військово-морської академії ім. Н.Й. Вапцарова.

17 травня 2022 року Батумський навігаційний університет проводив онлайн VI Міжнародну наукову конференцію студентів, в який взяв участь доцент Кар'янський С.А.

1 липня 2022 р. в Національному університеті «Одеська морська академія» відбулась зустріч керівництва університету з керівником грецько-канадської компанії GREEK CHALLENGE Сотіріс Боузеасом та з представником Егейського університету (UAegean, Греція) професором Марією Лекаку. Національний університет «Одеська морська академія» представляли ректор професор Міусов М.В., проректор з науково-педагогічної роботи професор Захарченко В.М. та керівник відділу міжнародних зв'язків Чеснокова М.В. Національний університет «Одеська морська академія» та Егейський університет вийшли на новий рівень співробітництва і розпочали стратегічне партнерство з компанією GREEK CHALLENGE в рамках міжнародної ініціативи з інноваційного та аерокосмічного суперкластера TIASI. Метою партнерства є розширення співпраці у сфері вищої освіти і досліджень, спрощення доступу до фінансування для канадських, українських та європейських освітніх і наукових інституцій та підприємств. Під час зустрічі була підписана угода про співробітництво між Національним університетом «Одеська морська академія», Егейським університетом та компанією GREEK CHALLENGE.

Національний університет «Одеська морська академія» став членом Європейської асоціації закладів вищої освіти EURASHE. Відповідне рішення було ухвалено керівним органом асоціації 13 липня 2022 року. Університету надано можливість 5-річного безоплатного членства в асоціації. EURASHE займається розробленням політики з ключових питань професійної вищої освіти, які згруповані за чотирма сферами: перш за все, це місія професійної вищої освіти, по-друге, якість вищої освіти, по-третє, модернізація професійної вищої освіти в умовах диверсифікації вищої освіти, а також дослідження, розробки та інновації. Офіційним представником університету в асоціації є ректор професор Михайло Міусов, координатором комунікації з асоціацією – проректор з науково-педагогічної роботи професор Вадим Захарченко.

Правління Інституту морської техніки, науки і технології (IMarEST) 17 липня 2022 року провело онлайн Щорічні генеральні збори членів IMarEST, а 7-8 грудня 2022 р. засідання членів Ради Інституту в режимі онлайн конференції. Основною метою цих нарад було обговорення питань стосовно діяльності відділень Інституту, які розташовані в різних частинах світу, а також залучення молодих вчених до лав вищезгаданого Інституту. В засіданнях прийняв участь почесний секретар відділення IMarEST доцент Сергій Кар'янський.

З 19 по 21 жовтня 2022 року Батумська державна морська академія (Батумі, Грузія) приймала 22 Щорічну генеральну асамблею та Конференцію Міжнародної асоціації морських університетів (IAMU). НУ«ОМА» було представлено на заходах ректором професором Михайлом Міусовим та старшим викладачем кафедри «Управління судном» капітаном далекого плавання Дмитром Жуковим. У церемонії відкриття взяли участь та звернулися з вітальними словами Голова Уряду Автономної Республіки Аджарія пан Торніке Ріджвадзе, виконавчий директор IAMU доктор Такеші Наказава та директор Агентства морського транспорту Міністерства економіки та сталого розвитку Грузії пані Тамара Іоселіані. В онлайн режимі слова привітання висловив генеральний секретар ІМО пан Кітак Лім та голова фонду Nippon Foundation пан Йохей Сасакава. Форум президентів (ректорів) університетів-членів Асоціації відбувся після церемонії відкриття Асамблеї. Тема Форуму: «Глобальний морський професіонал: впровадження та виклики». Ректор НУ «ОМА» професор Михайло Міусов у своєму виступі подякував членам асоціації та міжнародній виконавчій раді за підтримку українських морських навчальних закладів та нашої країни в цілому в умовах вторгнення російської федерації в Україну. Учасники форуму стоячи та тривалими оплесками одноставно підтримали Україну. Зазначимо, участь російських університетів і академій було скасовано, а їх членство в асоціації призупинено. У перший день роботи Асамблеї було

підписано Меморандум про взаєморозуміння між Батумською державною морською академією та НУ «ОМА».

Девізом конференції було «Найкраща практика: морська освіта та дослідження для сталого розвитку». У заходах взяли участь було близько сотні учасників. Під час конференції ректор НУ «ОМА» професор Михайло Міусов представив спільну з Дмитром Жуковим презентацію «Морська освіта в Україні під час та після російського вторгнення».

Завдяки співробітництву з IAMU курсанти 4 курсу навчально-наукового інституту навігації університету Тюпіков О.Є. та Самсонюк Н.П. отримали гранти Пілотного стипендіального проекту IAMU, вже другий рік отримують стипендію від IAMU.

9-11 листопада 2022 року у Гортені, Норвегія відбулася Міжнародна конференція користувачів морських тренажерів Kongsberg Digital 2022, у який взяв участь доцент Кар'янський С.А.

Міжнародна асоціація морських лекторів (IMLA) і Шанхайський морський університет (SMU) за підтримки муніципального уряду Шанхая 6 грудня 2022 року спільно організували Міжнародний форум з морської освіти, який проводився в форматі особистої та віртуальної участі. Звертаючись до теми «Морська освіта в епоху цифровізації», форум надав можливість для міждисциплінарного обговорення та обміну ідеями щодо проблем, з якими стикається морська освіта у нинішньому контексті швидкої цифровізації. Завдяки основним доповідям і дискусіям за круглим столом форум об'єднав морських професіоналів і представників галузі з усього світу для обговорення впливу новітніх морських технологій, майбутні стратегії морської освіти в контексті цифровізації, щоб зустріти нові тенденції до сталого судноплавства. Підчас цього форуму була представлена спільна презентація Військово-морської академії ім. Н.Й. Вапцарова та НУ «ОМА» щодо проведення конференції Міжнародної асоціації морських лекторів IMLA 28 на базі Військово-морської академії ім. Н.Й. Вапцарова. Презентація була представлена представником Військово-морської академії ім. Н.Й. Вапцарова, начальником відділу міжнародних зв'язків Мариною Чесноковою та почесним секретарем відділення IMarEST доцентом Сергієм Кар'янським.

8 грудня 2022 року відбулася Міжнародна онлайн конференція «Сприяння сталому співробітництву між регіоном Балтійського моря та Україною», яка була організована за сприянням Офісу прем'єр-міністра Швеції, як чинного президента Стратегії ЄС для регіону Балтійського моря (EUSBSR), у співпраці зі Шведським інститутом. У цій конференції взяла участь начальник відділу міжнародних зв'язків Марина Чеснокова. Головною метою цієї онлайн конференції була ідея – як Стратегія ЄС для регіону Балтійського моря може

сприяти майбутній співпраці для підтримки відновлення України. На цій конференції обговорювали, як формат макрорегіональних стратегій, таких як EUSBSR, може сприяти співпраці з Україною, можливості підтримати Україну в її майбутній відбудові. Цільовою групою конференції є компанії, зацікавлені у співпраці в регіоні Балтійського моря та в тому, як транснаціональні ініціативи можуть залучити Україну.

Організована співпраця з World Maritime University (WMU) за рядом напрямків. В рамках співпраці 32 курсанти (магістерський рівень) та аспіранти НУ «ОМА» вже проходять онлайн курси WMU за програмою «Executive Maritime Management». Планується підключення до онлайн курсів наступних груп курсантів. Університет продовжує приймати участь у міжнародних проєктах. По програмі Еразмус+ «Академічна мобільність КА107» – 3 курсанти інституту навігації проходять навчання на Факультеті морських наук Університету м. Спліт (Хорватія). Крім того, за програмами академічної мобільності кілька курсантів університету навчаються у Морському університеті м. Констанца (Румунія) та Литовської морської академії (Клайпеда, Литва). За міжнародними договорами про академічну мобільність викладачів стажування пройшли у Військово-морській академії ім. Н.Й. Вапцарова (Болгарія) – 1 особа та в університеті Paris Lodron Universität Salzburg (University of Salzburg) (Австрія) – 1 особа.

НУ «ОМА» здійснює роботу в якості Національного координатора проєкту програми Еразмус+ «Підтримка визнання кваліфікацій для українських університетів» (QUARSU), який є проєктом структурних реформ у системі вищої освіти України та передбачає впровадження його результатів на національному рівні. Основні заходи за 2022 рік:

завершено (спільно з МОН) розроблення Порядку визнання у вищій та фаховій передвищій освіті результатів навчання, здобутих шляхом неформальної та/або інформальної освіти (Порядок затверджено наказом МОН № 130 від 08 лютого 2022 р.);

укладено контракти на постачання обладнання для українських партнерських університетів (у тому числі, для НУ «ОМА» на суму 44 000 євро, постачання планується у першій половині 2022 р.);

подано до Європейського агентства з освіти та культури Європейської Комісії запит на продовження проєкту. Проєкт продовжено на 1 рік - до 14 листопада 2023 р.

Представники університету продовжують брати участь у роботі Міжнародної морської організації (ІМО) при ООН (м. Лондон, Великобританія). Проректор з навчально-наукової роботи професор Захарченко В.М. взяв участь у

8-ій сесії Підкомітету з людського елементу, підготовки і несення вахти ІМО (НТW-8) у складі української делегації, 7 – 11 лютого 2022 р. (онлайн).

Проректор Захарченко В.М. взяв участь у кількох міжнародних заходах: вебінарі Європейської асоціації університетів “Покращення визнання через само оцінювання: інструмент «В центрі уваги визнання»”, 2 червня 2022 р. (онлайн); спільній науковій конференції Литовської морської академії та Морського коледжу Лієпая (Латвія) 14-16 вересня 2022 р. (онлайн); конференції «Зелена лінія морського бізнесу», Литовська морська академія, 14 вересня, Клайпеда, Литва. Виступив з доповіддю «Joint research projects as a tool of innovation in maritime sector. National University «Odessa Maritime Academy» research capacity» на конференції «Переваги модульної системи у сучасній освіті», 14 вересня 2022, Лієпая, Латвія. Виступив з доповіддю «Ship officers’ qualifications: approved education and occupational requirements» у вебінарі Європейської асоціації закладів вищої освіти: «EURASHE Research Community of Practice», 19 вересня 2022 р. (онлайн); у форумі Міжнародної морської організації «ІМО Innovation Forum», 28 – 29 вересня 2022 р. (онлайн); у Генеральній Асамблеї Європейської асоціації закладів вищої освіти EURASHE, 10 листопада 2022 р. (онлайн); у II Міжнародній науково-практичній конференції «Розбудова внутрішніх систем забезпечення якості у ЗВО України: інструменти та виклики», КНУ ім. Тараса Шевченка, 17-18 листопада 2022 р.

Розвитку міжнародних зв'язків університету сприяє щорічне направлення курсантів на плавальну практику на судна іноземних судноплавних компаній. У результаті багаторічної роботи керівництву університету вдалось встановити співробітництво з провідними судноплавними та керуючими компаніями світу, серед них такі: MSC Shipmanagement (Кіпр), OSM Crew Management (Норвегія), Columbia Shipmanagement (Кіпр), V. Ships (Велика Британія), Nordic Hamburg (Німеччина), Marlow Navigation (Кіпр), K-Line (Японія), Anglo-Eastern (Гонконг), СМА СGM (Франція), Goldenport Shipmanagement (Греція) та багато інших. Враховуючи високий рівень підготовки спеціалістів в університеті, компанії зацікавлені у залученні на практику та стажування курсантів університету з подальшим працевлаштуванням.

Удосконалення технічного та методичного забезпечення освітнього процесу та наукової діяльності (у базовому закладі). За власні кошти університету проведено закупівлю програмного забезпечення: Антивірус - Eset Endpoint Protection Advanced (EES, EFS)' (G) 1Y (1рік) поновлення для захисту 515 ПК, приблизна вартість 200 тис. грн.; у рамках програми академічного ліцензування Microsoft WINEDU ALNG UpgrdSAPk OLV E 1Y Acadmc Ent та OfficeProPlusEdu ALNG LicSAPk OLV E 1Y Acadmc, приблизна вартість 200 тис. грн. За рахунок спонсорської допомоги закуплено обладнання: комп'ютерне

обладнання на суму 50 тис. грн., 4 електрогенератори на суму близько 420 тис. грн. Забезпечено на регулярній основі супровід: системи дистанційного персоніфікованого доступу до навчально-методичних та інформаційних матеріалів; моніторингу освітніх програм, розроблення навчальних планів та внесення відповідних змін до них; формування макетів документів про освіту (дипломів та додатків до них, академічних довідок). Здійснювалась постійна підтримка роботи локальної мережі університету та її підключення до мережі «УРАН». Всього підключено до мережі «УРАН» біля 700 користувачів. Продовжено системні заходи з дистанційного моніторингу за використанням ліцензійного програмного забезпечення на комп'ютерах, підключених до локальної мережі. Встановлено та ефективно використовується обладнання стільникового мобільного зв'язку Starlink, яке було передано університету Міністерством освіти і науки України.

Бібліотечний фонд університету складає понад 547 тис. примірників. У 2022 році було отримано 1174 примірників літератури, 219 найменувань. Було передплачено 45 найменувань періодичних видань, із яких 16 на кафедри та у відділи. Продовжується поповнення електронної бази каталогу. Вже введено 115770 описів. У бібліотеці працює 14 комп'ютерів, 7 з яких відведено для читачів. У технічне забезпечення бібліотеки входять ксерокс, 4 принтери, сканер. У читальній залі працює зона Wi-Fi. У бібліографічному відділі на комп'ютері встановлено програмний комплекс Rize Information Systems, за допомогою якого можливий доступ користувачів до міжнародних нормативних документів, у тому числі Конвенцій ІМО та інших міжнародних організацій. За допомогою програмного забезпечення нормативні документи періодично (раз на місяць) оновлюються.

Видавнича діяльність. Для власних потреб університету за 2022 рік виготовлено 64 тис. одиниць продукції на суму 550 тис. грн., зокрема: навчальна література – 1 290 примірників на суму біля 57 тис. грн.; бланки та інше – 23 130 од. на суму 360 тис. грн. Для медичного центру «Академмарин» – 39 000 од. на суму біля 81 тис. грн. (бланки, сертифікати). Для зовнішніх замовників – друкована продукція – 350 примірників на суму 23 тис. грн.

На базі університету функціонує регіональний інформаційно-виробничий вузол ІВС «Освіта» для друку студентських та учнівських квитків державного зразка. У 2022 році видавничим центром «ВидатІнформ» НУ «ОМА» було видано 2 підручники, 15 навчальних посібників та 48 інших навчально-методичних видань з грифом НУ «ОМА», для зовнішніх замовників у 2022 році виготовлено більше 6 600 студентських квитків на суму 480 тис. грн., дипломів та додатків на суму понад 110 тис. грн.

Матеріально-технічне забезпечення діяльності університету. На протязі 2022 року робота адміністративно-господарчих підрозділів була обмежена вимогами Постанов КМУ № 590 від 09.06.2021 р. та № 169 від 28.02.2022 р., тому план капітального та поточного ремонту на 2022 рік не був прийнятий до виконання. Виконувалися роботи переважно аварійного характеру, такі як: аварійні поточні ремонти мереж водопостачання, опалення, електромереж, роботи з улаштування тимчасових укриттів. Всього використано коштів за кодом 2240: 9 925 тис. грн., з яких: по спецфонду – 5 575 тис. грн., по загальному фонду – 4 350 тис. грн.

Протягом року було проведено комплекс загально будівельних, електротехнічних та сантехнічних робіт, робіт з забезпечення зв'язком та інтернетом для створення укриттів у навчальних корпусах №№ 1, 3, 4, 7, екіпажі № 1 та спортивному комплексі. Забезпечено монтаж резервного живлення та акумуляторних світильників для аварійного освітлення. Змонтовано додаткові електричні лінії для аварійного живлення окремих користувачів (серверна, бухгалтерія, ректорат, навчальний відділ та інші) від електрогенераторів. Аналогічні роботи було виконано у відокремлених структурних підрозділах для забезпечення можливості проведення навчального процесу в умовах потенційної небезпеки оголошення повітряної тривоги та відключення електропостачання.

Відділом головного механіка забезпечено організацію виконання робіт з поточного та аварійного ремонту теплотрас, мереж водопостачання та водовідведення, чищення каналізаційних колекторів, димарів та повітропроводів, систем водяного пожежогасіння, закупку матеріалів, послуг з технічного обслуговування обладнання та інших послуг на суму 1 764,8 тис. грн. Відділом матеріально-технічного забезпечення придбано матеріалів (миючі засоби, будівельні матеріали, м'який інвентар та інше) на загальну суму 1 056 тис. грн. Загальні витрати на охорону праці за 2022 рік склали 178,7 тис. грн., у тому числі, на протипожежне забезпечення університету – 138,6 тис. грн. Забезпечено виконання екологічної програми. Університетом укладені відповідні договори зі спеціалізованими підприємствами щодо утилізації шкідливих відходів, отримані відповідні дозволи та ліміти, проведена здача відходів.

Протягом року проведено відкритих торгів – 26 процедур, переговорні процедури – 12, спрощені закупівлі – 15.

Проблеми формування контингенту курсантів та студентів.

Прийом на навчання у 2022 році проходив у надзвичайних умовах. Міністерство освіти і науки України зробило все можливе для спрощення процедури зарахування, у тому числі, прийом на контрактну форму навчання був можливим без складання тестів та іспитів за мотиваційний листом без особистої присутності вступників до початку занять. Але багато випускників

шкіл 2022 року випуску виїхали за кордон та вступили як до іноземних, так і до українських закладів освіти, які запровадили повністю дистанційне навчання. Іноземні курсанти відмовились від навчання в Україні, а значна кількість абітурієнтів з окупованих територій та районів у зонах бойових дій не змогла подати документи навіть дистанційно та приїхати до Одеси на навчання.

Цього року було успішно проведено прийом на навчання за освітнім рівнем магістра. Конкурс був не тільки на бюджет, але й на контрактне навчання. Ми повністю використали ліцензію практично за всіма освітніми програми магістра. Це пов'язано з тим, що особи, які вступили на навчання за денною формою, мають право на відстрочку від призову до лав Збройних Сил та можливість вийти у рейс на стажування на п'ятому курсі. Курсантів Азовського морського інституту було переведено до Одеси та Ізмаїла, для цього було проведення процедуру розширення ліцензії на підготовку суднових механіків у Дунайському інституті університету. Слід зазначити, що у 2022 році університет вперше провів набір випускників 9 класів у новій фаховий коледж в Ізмаїлі та коледж імені Маринеска.

Дунайський фаховий коледж Національного університету "Одеська морська академія" у м. Ізмаїл було створено наказом ректора університету № 497 від 26.11.2021 р. за рішенням вченої ради (протокол № 3 від 28.10.2021 р.). Основною метою створення коледжу, як відокремленого структурного підрозділу університету в м. Ізмаїл, є задоволення потреб регіонального ринку праці у фахівцях морегосподарського комплексу та наближення місця навчання здобувачів фахової передвищої освіти до їх місця проживання. Наказом МОН від 07.09.2022 № 797 «Про утворення відокремленого структурного підрозділу НУ «ОМА» було підтверджене створення Дунайського коледжу НУ «ОМА» в м. Ізмаїл та надані окремі права фінансово-господарської самостійності: вести окремий баланс, відкривати реєстраційні рахунки в органах Державної казначейської служби, мати окремий код у мережі. Для потреб Дунайського інституту та коледжу Міністерством освіти і науки було передано на баланс університету комплекс з 5 будівель загальною площею більше 8 000 кв. м з прилеглою територією біля 1,5 га у місті Ізмаїл. У 2022 році отримано ліцензію на освітню діяльність (спеціальність 073 Менеджмент), проведено відповідну державну реєстрацію, відкриття рахунків, формування педагогічного персоналу прийом на навчання перших студентів.

У 2022 році університетом **випущено** фахових молодших спеціалістів – 656 (2021 р. – 835), фахових молодших бакалаврів 6 (2021 – 4), бакалаврів 991 (2021р. – 1699) та магістрів – 325 (2021 р. – 367). Загальна кількість випускників у 2022 р. зменшилась порівняно з 2021 р. на 927 осіб і склала 1978 (2021 р.- 2905).

У 2022 році до університету, включаючи структурні підрозділи, **прийнято** 2124 особи: за освітньо-професійним ступенем фаховий молодший бакалавр – 738, освітнім ступенем бакалавр – 937, магістр – 449.

Станом на 1 жовтня 2022 року в університеті та його структурних підрозділах **навчалось** 7017 (2021 р. – 9227) здобувачів, з них 4727 (2021 р. – 5169) курсантів денної форми навчання, у тому числі, за рахунок коштів юридичних та фізичних осіб 2657 (2021 р. – 3009); 2290 (2021 р. – 4058) студентів заочної форми навчання, у тому числі за рахунок коштів юридичних та фізичних осіб 2175 (2021 р. – 3948). У 2022 році, у зв'язку з воєнним станом не було прийому іноземців. Зараз в університеті навчаються 84 іноземця з 18 країн світу.

Практично всі випускники працевлаштовані за фахом на підприємствах, в організаціях та установах державної та недержавної форм власності.

Протягом 2022 року **підвищення кваліфікації** в Інституті післядипломної освіти «Центр підготовки і атестації плавскладу» університету (ЦПАП) пройшли загалом 4250 осіб командного складу, з яких: судноводіїв – 1913, судномеханіків – 1894 та електромеханіків – 443. Крім того, ЦПАП збільшив кількість курсів підготовки, які проводилися дистанційно, що дозволило збільшити надходження за навчання. Планування роботи ЦПАП у 2023 році багато в чому залежать від політики, яку буде проводити Морська адміністрація щодо післядипломної освіти та дипломування.

Наукова діяльність.

У 2022 році для провадження освітньої діяльності на третьому освітньо-науковому рівні, з метою підготовки докторів філософії, до **аспірантури** Університету було прийнято 9 осіб. З них: на денну форму навчання за кошти державного бюджету 5 осіб за спеціальністю 271 "Морський та внутрішній водний транспорт" та 1 особа за спеціальністю 073 "Менеджмент"; на заочну форму навчання за кошти фізичних (юридичних) осіб 1 особа за спеціальністю 271 "Морський та внутрішній водний транспорт" та 2 особи за спеціальністю 073 "Менеджмент". В **докторантуру** університету за кошти державного бюджету було прийнято 3 особи, всі за спеціальністю 271 "Морський та внутрішній водний транспорт". Станом на кінець року в університеті навчалися 4 докторанти та 36 аспірантів, з них: 23 – за денною формою навчання та 13 – за заочною. За звітний період у разовій спеціалізованій вченій раді захистив дисертацію 1 аспірант: Мар'янов Денис, який навчався за спеціальністю 271 "Морський та внутрішній водний транспорт".

У 2022 році в університеті не виконувалися науково-дослідні роботи (НДР), які фінансуються МОН України із коштів державного бюджету.

Надходження до спеціального фонду (базовий заклад) склали:

за проектом «Стратегія розвитку малого водного туризму та яхтингу», Міжнародний секретаріат Організації чорноморського економічного співробітництва» (Греція), грант – 2 064,39 євро;

благодійна допомога (комплектуючі до комп'ютерної техніки та лабораторного обладнання) на загальну суму 451 276 грн.

Надходження до спеціального фонду Дунайського інституту склали:

НДР «Розрахунок паливної системи, системи прісної води, системи охолодження» (замовник – ТОВ «Компанія «Дніпротранссервіс») – 8000 грн;

НДР «Аналіз ефективності використання сонячних панелей організаціями» (замовник – ФОП) – 7200 грн.

У 2022 році на кафедрах університету виконувались дослідження по 28 кафедральним НДР. Завершені дослідження по 7 НДР:

Розробка методів безаварійного плавання суден в прибережних районах навігації, керівник Чапчай П. О., к.т.н., доцент;

Розвиток інтегрованої системи функціонування спеціалізованого флоту в умовах нестабільності, керівник Ніколаєва Л. Л., д.е.н., професор;

Вдосконалення безпеки навігації на глибоководному судновому ході «Дунай-Чорне море», керівник Алексішин В.Г., к.т.н., професор;

Створення віртуального простору використання засобів навігаційного обладнання з використанням АІС, керівник Голіков А.О., к.т.н., доцент;

Підвищення ефективності експлуатації суднових технічних засобів шляхом вдосконалення технології ремонту їх деталей та процесу мащення, керівник Богач В.М., к.т.н., доцент;

Розробка системи УКХ радіозв'язку водного транспорту на основі електронної картографічної навігаційної системи, керівник Кошевий В.М., д.т.н., професор;

Методи і засоби підвищення ефективності функціонування та експлуатації перспективних суднових енергетичних установок, керівник Гвоздева І.М., д.т.н., професор.

Продовжується робота за міжнародним проектом програми Еразмус+ «Підтримка визнання кваліфікацій для українських університетів». Рішенням Виконавчого агентства з питань освіти та культури проект продовжено на 1 рік (до 14.11.2023). У 2022 році фінансові надходження не передбачались. Укладено контракти на постачання обладнання в рамках проекту.

Подано 6 заявок на участь у конкурсі МОН щодо фінансування НДР за рахунок державного бюджету:

Математичні методи визначення напруженого стану деталей споруд і механізмів на морському транспорті (науковий керівник – д.фіз.-мат.н., професор Попов В.Г.);

Системні технології підвищення енергоефективності суднових електроенергетичних і електромеханічних установок (науковий керівник – д.т.н., доцент Муха М.Й.);

Енергоефективні системи охолодження спеціалізованого обладнання наземних та морських військових комплексів (науковий керівник – д.т.н., професор Онищенко О.А.);

Забезпечення кібербезпеки морських систем навігації і радіозв'язку (науковий керівник - д.т.н., професор Кошевий В.М.);

Нові класи міждисциплінарних математичних моделей реального часу процесів керованої зміни стану енергетичних систем транспортних об'єктів (науковий керівник – д.т.н., професор Будашко В. В.);

Науково-технічна розробка сучасного безпілотного багаторежимного морського апарата амфібійного типу багатоцільового призначення (науковий керівник – д.т.н., доцент Голіков В.В.).

У 2022 році співробітниками НУ «ОМА» було подано 13 заявок на отримання патентів України; отримано 12 патентів України.

У 2022 році в університеті було проведено 7 наукових конференцій:

Науково-технічна конференція «Морський та річковий флот: експлуатація і ремонт», відповідальний за проведення директор навчально-наукового інституту інженерії Колегаєв М.О. (24-25 березня);

VI Міжнародна науково-практична «Інноваційні підходи розвитку компетентнісних якостей фахівців в умовах професійного становлення», відповідальний за проведення директор ДІ НУ «ОМА» Чимшир В.І. (21 квітня, в режимі онлайн);

XII Міжнародна науково-технічна конференція «Суднова електроінженерія, електроніка і автоматика», відповідальні за проведення директор навчально-наукового інституту автоматики та електромеханіки Будашко В.В. (22-23 листопада в режимі онлайн);

XIII Міжнародна науково-практична конференція «Сучасні підходи до ефективного використання засобів транспорту», відповідальний за проведення директор ДІ НУ «ОМА» Чимшир В.І. (9 грудня в режимі онлайн);

Науково-технічна конференція молодих дослідників «Суднові енергетичні установки: експлуатація і ремонт», відповідальний за проведення директор навчально-наукового інституту інженерії Колегаєв М.О. (16 листопада в режимі онлайн);

Всеукраїнська конференція молодих вчених «Інновації та технології на морському та внутрішньому водному транспорті», відповідальний за проведення директор навчально-наукового інституту автоматики та електромеханіки Будашко В.В. (22-23 листопада в режимі онлайн);

VIII науково-практична конференція молодих науковців та студентів «Морське право та менеджмент: еволюція та сучасність», відповідальна за проведення директор навчально-наукового інституту морського права і менеджменту Савінова Н.А. (1-2 грудня в режимі онлайн).

Інші заплановані конференції були або скасовані, або перенесені на наступний рік через неможливість їх проведення у заплановані терміни внаслідок впливу воєнних дій.

Згідно звітів навчально-наукових інститутів, у тому числі ДІ НУ «ОМА», за результатами виконаних на кафедрах досліджень, в 2022 році науково-педагогічними працівниками університету було опубліковано: монографій – 18 (з них 8 у закордонних виданнях), підручників та навчальних посібників – 55, а також, у наукових виданнях (журналах), які індексуються у наукометричній базі даних Scopus – 56, та Web of Science – 27 публікації. Всього у наукометричній базі Scopus проіндексовано 453 статті, афілійовані до НУ «ОМА», у тому числі, у 2022 році – 56 статей. Індекс Гірша НУ «ОМА» – 9 (у 2021 році – 5). Всього у наукометричній базі Web of Science проіндексовано 238 статей, афілійованих до НУ «ОМА», у тому числі, у 2022 році – 27 статей. Індекс Гірша НУ «ОМА» – 6 (у 2021 році – 4). В інших виданнях НПП університету опублікували 313 наукових статей (з них за кордоном 102), у фахових виданнях України категорії «Б» – 138, категорії «В» – 6, в інших виданнях – 16, а також тез доповідей – 595. Здобувачі вищої освіти у 2022 році зробили 124 доповіді на конференціях в університеті.

У грудні 2021 року – січні 2022 року було проведено перший тур Всеукраїнського конкурсу студентських наукових робіт (далі – Конкурс). За результатами першого туру Конкурсу було відібрано та направлено для участі у другому турі Конкурсу 33 наукові роботи курсантів. Відповідно до наказу МОН від 31.05.2022 р. № 508 другий тур конкурсу не проводився, керівники закладів вищої освіти були уповноважені нагородити дипломами переможців першого туру. За результатами конкурсу, що проводився навчально-науковими інститутами НУ «ОМА», було нагороджено (наказ ректора № 548 від 01.09.2022р.): дипломами I ступеня – 12 курсантів; дипломами II ступеня – 11; дипломами III ступеня – 10.

Проблеми фінансування університету за рахунок коштів державного бюджету та скорочення доходів за рахунок господарської діяльності. Важке фінансове становище держави в умовах війни призводить до скорочення фінансування бюджетних закладів, у тому числі, закладів вищої освіти. Протягом 2022 року фінансування університету на заробітну плату було скорочено двічі: з 1 червня на суму 8,5 млн. грн. та з 1 грудня на суму 976 тис. грн. Фінансування університету на 2023 рік за рахунок загального фонду скорочено на 14 479 тис. грн. (на 12,5 %). Офіційний рівень інфляції за 2022 рік

склав 26,6 %. Що стосується власних надходжень університету, вони також суттєво скоротилися порівняно з 2021 роком – на 18,6 %, з 2020 – на 14,3 %, з 2019 – на 24,8 %.

Причинами падіння рівня доходів є такі:

скорочення контингенту курсантів і студентів-контрактників, у тому числі, на першому курсі (всього контрактників на першому курсі денної форми навчання у базовому закладі – 134 особи, 38 %);

скорочення кількості слухачів курсів підвищення кваліфікації та інших короткотермінових курсів. Багато моряків не повертається до України після рейсу, решта не має можливості виїхати за кордони України. Термін дії документів моряків було продовжено кілька разів, останній раз – до 30 червня 2023 року;

незначна кількість курсантів-іноземців;

переведення певних категорій курсантів з контрактної на бюджетну форму навчання;

скорочення доходів від оренди приміщень, роботи медичного центру, спортивного комплексу.

Треба відмітити, що Президент і уряд України запровадили відповідні заходи для підтримки певних категорій студентів, які в умовах воєнного стану не можуть оплачувати контрактне навчання. Постановами Кабінету Міністрів України передбачене виділення коштів на погашення боргів та переведення на навчання за рахунок коштів державного бюджету для 4 категорій студентів, у тому числі, переміщених осіб з окупованих територій.

Допомогу курсантам, які опинилися у скрутному матеріальному становищі, за сприяння Профспілки робітників морського та річкового транспорту України надав фонд ITF Seafarers Trust. Фінансова допомога фонду в сумі 18250 дол. США направлена на погашення боргів за 2021-22 навчальний рік та оплату навчання 32 курсантів певних категорій у 2022-2023 навчальному році. Відповідно до угоди таку ж суму буде перераховано університету у січні 2023 року. Крім того, Профспілка робітників морського та річкового транспорту України надала університету благодійну допомогу у формі електрогенератора вартістю 122,8 тис. грн.

Що стосується спонсорської допомоги судноплавних компаній, на жаль, ми поки не отримали допомоги за результатами співпраці за 2021-2022 роки. Це обумовлено проблемами кріюінгових компаній з відправкою українських моряків і курсантів на судна, починаючи з 24 лютого. Компанії несуть збитки та вимушені брати моряків з інших країн. У грудні 2022 року компанія Columbia Shipmanagement надала університету благодійну допомогу у вигляді придбання бензинового електрогенератора вартістю близько 100 тис. грн. Проводяться

переговори з компаніями-партнерами щодо надання спонсорської допомоги університету у 2023 році.

Незважаючи на тимчасові складнощі **забезпечено високоефективне і стійке фінансово-економічне становище університету**. У 2022 р. за рахунок власних надходжень університетом (без урахування відокремлених структурних підрозділів) отримано доходів на суму 109 203,4 тис. грн., з ПДВ, а з урахуванням залишку коштів на початок року – 139 312,54 тис. грн., з ПДВ (у 2021 р. – 160 687,2 тис. грн., з ПДВ). Виконано робіт з поточного ремонту навчальних будівель та гуртожитків на суму 9 949,90 тис. грн., у тому числі, за рахунок загального фонду – 4546,03 тис. грн. Направлено на оплату комунальних послуг 24 569,43 тис. грн. (у тому числі, за рахунок загального фонду – 11 456,56 тис. грн.), на придбання малоцінних та витратних матеріалів – 3 675,25 тис. грн. (у тому числі, за рахунок загального фонду – 866,11 тис. грн.), оплату послуг – 5 073,2 тис. грн. (у тому числі, за рахунок загального фонду – 411,53 тис. грн.); придбано обладнання та предметів довгострокового користування на суму 142,16 тис. грн.; направлено на виплату заробітної плати, матеріальну допомогу та матеріальне заохочення (з нарахуваннями на заробітну плату) – 167 484,64 тис. грн. (у тому числі, за рахунок загального фонду бюджету – 96 913,47 тис. грн.). Університетом отримано спонсорську допомогу всього на суму 713,16 тис. грн., у тому числі, від іноземних компаній, у грошовій та натуральній формі.

Забезпечена **рентабельність навчально-виробничих підрозділів**. На жаль, в умовах воєнного стану доходи всіх відокремлених структурних та навчально-виробничих підрозділів зменшилися. В університеті створені структурні підрозділи, які надають додаткові навчальні та інші послуги курсантам, студентам, морякам та населенню, в тому числі: Інститут післядипломної освіти «Центр підготовки та атестації плавскладу», відділ довузівської підготовки, кафедра військової підготовки, Навчально-тренажерний центр глобального морського зв'язку, Навчально-тренувальний центр виживання в екстремальних умовах на морі, Навчальний центр підготовки «Марін Лінгва», Видавничо-інформаційний центр, Медичний центр, Центр громадського харчування та інші. Ці підрозділи за 2022 р. отримали дохід 36 436,4 тис. грн. Крім того, в університеті успішно працюють відокремлені структурні підрозділи: Азовський морський інститут НУ «ОМА» (м. Маріуполь), доходи склали 4 199,0 тис. грн.; Дунайський інститут НУ «ОМА» (м. Ізмаїл), доходи склали 27 928,3 тис. грн.; Інститут Військово-Морських Сил НУ «ОМА» (м. Одеса); Фаховий коледж морського транспорту НУ «ОМА» (м. Одеса), доходи склали 14 678,7 тис. грн.; Морехідний фаховий коледж ім. О.І. Маринеска НУ «ОМА» (м. Одеса), доходи склали 8 172,0 тис. грн., Дунайський фаховий коледж НУ «ОМА» (м. Ізмаїл),

доходи склали 736,2 тис. грн.; Відділення військової підготовки Фахового коледжу морського транспорту НУ «ОМА» (м. Одеса), – які мають власні банківські рахунки та відокремлений баланс в межах балансу університету. Організовано централізований контроль за діяльністю відокремлених структурних підрозділів, роботою відбіркових комісій в них.

Умови **колективного договору та програми соціального розвитку** колективу виконувались. У 2022 р. в базовому закладі на заохочувальні виплати (надбавки, матеріальну допомогу, преміювання) направлено 23 451,0 тис. грн., в тому числі: на заохочувальні надбавки – 11 086,0 тис. грн., матеріальну допомогу – 5 450,0 тис. грн., преміювання – 6 915,2 тис. грн. Протягом року на поточний рахунок профспілки перераховано відповідно до законодавства 0,3 % фактично нарахованого фонду заробітної плати у розмірі 47,11 тис. грн., які направлені на соціальні потреби співробітників (путівки до санаторіїв та будинків відпочинку, екскурсії, подарунки тощо). У зв'язку з прийняттям Закону України «Про організацію трудових відносин в умовах воєнного стану» № 2136-IX від 15.03.2022 р. ці перерахування було призупинено. Відповідно до умов колективного договору співробітникам університету надано право безкоштовного користування спортивними об'єктами.

В університеті створено умови для ефективної роботи органів **курсантського самоврядування**. Адміністрація університету плідно співпрацює з органами курсантського самоврядування. Особи, які навчаються, приймають участь у роботі конференцій трудового колективу, засіданнях вчених рад університету і науково-навчальних інститутів. Адміністрація забезпечує фінансування органів курсантського самоврядування згідно з планом, в тому числі, витрати на відрядження курсантів і аспірантів для участі в суспільних, наукових, спортивних та культурних заходах.

Культурно-виховна та патріотична робота проводиться під керівництвом проректора з виховної роботи відповідними директоратами, організаційно-стройовим відділом та клубом університету. Клуб НУ «ОМА» будує свою роботу так, щоб і курсантам і співробітникам було цікаво не тільки відвідувати заходи, а й самим брати участь в концертах і вечорах відпочинку в стінах університету і за його межами. При клубі постійно працюють вокальний ансамбль, клуб «Ерудит» (команди по грі в брейн-ринг), поетичний клуб «Парус», хореографічний ансамбль «Хвиля», Народний духовий оркестр, команда КВК, вокально-інструментальний ансамбль співробітників університету. Протягом року курсанти університету брали участь у різноманітних конкурсах. У зв'язку з оголошенням воєнного стану на території України і скасуванням культурно-масових заходів, клуб НУ «ОМА» не проводив з березня 2022 р. будь-яких дозвільних заходів. Протягом року було проведено

такі заходи: підготовка та участь у Дні відкритих дверей НУ «ОМА» (січень, червень, листопад 2022 р.); підготовка і проведення заходів до Дня єднання в Україні (лютий 2022 р.); підготовка і проведення ритуалу «Посвята в курсанти», святковий концерт для першокурсників та їх батьків (вересень 2022 р.); допомога у підготовці та проведенні концерту зірок української естради у великій актовій залі на підтримку ЗСУ для курсантів та співробітників (листопад 2022 р.).

Стан фізичного виховання та спорту.

Усі заходи з фізичного виховання та спорту на протязі року проводились з урахуванням умов воєнного стану, з дотриманням правил поведінки при оголошенні повітряної тривоги, з всебічним виконанням рекомендацій Міністерства охорони здоров'я України з профілактики та протидії коронавірусній інфекції COVID-19.

Роботу з фізичного виховання здійснює центр фізичної культури та спорту (ЦФКтаС) на базі спортивного комплексу університету. У вільний від аудиторних занять час курсанти відвідували заняття в секціях: баскетболу, футболу, волейболу, водного поло, плавання, загальної фізичної підготовки, стретчингу, аеробіки, бадмінтону, настільного тенісу. Курсанти брали участь у змаганнях серед ВНЗ міста: з баскетболу 3х3; з настільного тенісу; з шахів; з веслування на тренажерах «Концепт-2»; з єдиноборств ММА, які проводились на базі спорткомплексу університету. Загальна кількість курсантів, що приймали участь в роботі секцій складала 70 осіб. Загальна кількість курсантів, що приймали участь у змаганнях складала 35 осіб. У порівнянні з минулим роком, ця кількість значно зменшилась у зв'язку з воєнним станом.

Були проведені змагання серед курсантів I курсу: з кросу, 2000 м і 1000 м для жінок; з настільного тенісу, особиста першість. Баскетбольна команда (чоловіки) бере участь у змаганнях баскетбольної ліги м. Одеса, які продовжуються. У 2022 році витрати на підтримання та оновлення спортивної бази НУ «ОМА» склали 144 тис. грн.

У складі ЦФКтаС працюють: директор, 2 тренери та 1 провідний фахівець. Крім того, розвиток фізичної культури і спорту забезпечують фахівці спортивного комплексу та відділу маломірних суден. Спортивна база університету включає: критий 50-метровий плавальний басейн – 1800 кв. м, гральний зал – 648 кв. м, гральний зал – 364 кв. м, тренажерний зал – 213 кв. м, тренажерний зал – 210 кв. м, баскетбольний майданчик – 450 кв. м, футбольний майданчик – 800 кв. м, спортивні зали для занять: всіма видами спортивної боротьби площею 200 кв. м та тхеквондо – 200 кв. м., водно-спортивну базу на березі Чорного моря.

Забезпечено захист відомостей, що складають державну, службову та комерційну таємницю відповідно до Закону України «Про державну таємницю». Університет пройшов спеціальну експертизу наявності умов, необхідних для провадження діяльності, пов'язаної з державною таємницею, отримав спеціальний дозвіл на провадження діяльності, пов'язаної з державною таємницею, зі строком дії до грудня 2025 року. Значний обсяг роботи підрозділів, які забезпечують виконання вимог Закону України «Про державну таємницю», обумовлено специфікою роботи військових структурних підрозділів та міжнародною діяльністю університету.

Відповідно до Закону України «Про вищу освіту» в університеті розроблено «Положення про систему запобігання та виявлення академічного плагіату у наукових працях працівників та здобувачів вищої освіти НУ «ОМА», яке введено у дію з метою підвищення ефективності системи внутрішнього забезпечення якості шляхом запобігання та виявлення академічного плагіату у наукових роботах працівників, докторантів, аспірантів та курсантів університету. Відповідно до Положення науково-дослідна частина університету здійснює перевірку матеріалів на наявність академічного плагіату при підготовці до друку монографій, наукових статей, перед захистом дисертацій і магістерських робіт з використанням спеціалізованого програмного забезпечення.

Наказом ректора уповноваженою особою з питань **запобігання та виявлення корупції** в університеті призначено Сарафанюк Юлію. З січня 2023 року на цю посаду призначено магістра права Задорожну Марію. Уповноважена особа співпрацює з органами курсантського самоврядування, з проректором з навчально-виховної роботи, підпорядковується безпосередньо ректору. Протягом року проведені такі заходи протидії корупції: функціонує телефон «гарячої лінії» (048) 793-29-17 і електронна пошта, на яку можна направити звернення чи скаргу stopcor@onma.edu.ua (інформація розміщена на офіційному веб-сайті університету), проведено збори абітурієнтів та їх батьків з роз'ясненням їм порядку роботи та повноважень приймальної комісії; на офіційному сайті університету розміщена Антикорупційна програма університету зі змінами та Положення про організацію роботи із повідомленнями про корупцію, внесеними викривачами; працює комісія з оцінки корупційних ризиків у діяльності університету; Положення про уповноважену особу з питань запобігання корупції та про врегулювання конфлікту інтересів затверджено вченою радою університету; згідно з наказом ректора керівними працівниками університету складаються електронні декларації про майно, доходи, витрати і зобов'язання фінансового характеру, які перевіряються уповноваженою собою; здійснювався контроль за дотриманням антикорупційного законодавства; перед початком сесії проведено зустрічі зі

студентами заочної форми навчання; проводиться анонімне анкетування курсантів з питань вимагання подарунків та правопорушень, пов'язаних з корупцією; виявлення та врегулювання конфліктів інтересів. Закупка товарів, послуг та робіт проводилась відповідно до чинного законодавства з використання Системи публічних закупівель ProZorro. Повідомлень про порушення працівниками університету законодавства у сфері запобігання і протидії корупції не надходило. Фактів порушення антикорупційного законодавства при виконанні працівниками університету своїх посадових обов'язків не виявлено. Особи, притягнуті до відповідальності за вчинення корупційних або пов'язаних з корупцією правопорушень, відсутні.

Встановлена статистична, бухгалтерська звітність, а також інші відомості про роботу і стан університету подавались міністерству своєчасно. Університетом забезпечено своєчасні розрахунки з установами, організаціями, банками, іншими організаціями. Платежі до бюджету, включаючи внески до Пенсійного фонду, внесені своєчасно та в повному обсязі. Заборгованості з заробітної плати, оплати податків, зборів та обов'язкових платежів допущено не було. Затвердження кошторисів доходів і видатків проводилось Міністерством освіти і науки України. Було забезпечено дотримання порядку обслуговування і використання коштів університету, укладання договорів оренди нерухомого майна, закріпленого за університетом; дотримання порядку здійснення розрахунків в іноземній валюті. Простроченої заборгованості з орендної плати не було.

Щорічний звіт ректора перед конференцією колективу університету з питань, що відносяться до їх компетенції, як органу громадського самоврядування, а також з питань дотримання в університеті законодавства України про працю, про освіту, Указів Президента України, постанов Кабінету Міністрів України, нормативно-правових актів Міністерства освіти і науки України, інших питань діяльності університету, **схвалений конференцією трудового колективу університету 24 січня 2023 р.**

Ректор Національного університету
«Одеська морська академія»,
Заслужений працівник освіти України,
докт. техн. наук, професор

М.В. Міюсов